

Motion till riksdagen 2010/11: MJ419

av Tina Ehn (MP)

Växtgenetiska resurser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att snabbutreda vilka ytterligare åtgärder som behövs för att syftet med Nordgens nya säkerhetslager för att bevara nordiska fröer ska kunna uppfyllas.

Motivering

För tre år sedan slogs de olika nordiska genbankerna samman till Nordgen. Under det gångna året har det nya säkerhetslagret för fröer på Svalbard börjat fyllas och fått stor uppmärksamhet. Det skedde lägligt därför att insamlingar av värdefullt genetiskt material pågår i enlighet med FAO:s internationella fördrag om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk. Samtidigt avvecklas av ekonomiska skäl olika befintliga växtgenetiska samlingar inom företag och institutioner. Till synes kan dessa värdefulla samlingar i stället överföras till säkerhetslagret och därmed bevaras för all framtid.

Ett sådant långsiktigt bevarande kräver dock förberedelser av olika slag, dels "genetisk katalogisering" före bevarandet av varje fröprov, så att framtida beställningar kan göras från säkerhetsarkivet, dels att huvuddelen av materialet "förodlas" en gång innan det bevaras eftersom de gamla samlingarna som regel inte håller den biologiska kvalitet som krävs för långtidslagring. De närmaste åren krävs det således en extraordinär arbetsinsats för att rädda olika genetiska samlingar av i första hand lantbruksväxter och för att det nya säkerhetslagret ska kunna användas på det sätt som har avsetts.

Samtidigt har emellertid anslagen från Nordiska ministerrådet till Nordgen skurits ned, kanske därför att man har bedömt att bevarandefrågan är löst i och med tillkomsten av säkerhetslagret. Detta är mycket olyckligt. Om säkerhetslagret inte kan användas som planerat riskerar det att framstå som en felinvestering.

Fel! Okänt namn på

Det finns samtidigt risk för att värdefullt genetiskt material för framtida växtförädling säljs och då inte blir möjligt att utnyttja för växtförädling med exempelvis inriktning på nordiska förhållanden.

Den akuta situation som nu har uppstått – till råga på allt under FN:s internationella år för biologisk mångfald – kan få allvarliga konsekvenser för framtida möjligheter att säkerställa livsmedelsförsörjningen, särskilt om nya växtsjukdomar och växtskadegörare uppträder i samband med att klimatförhållandena fortsätter att förändras. Dessutom hotas både svenskt och nordiskt fullgörande av FAO:s internationella fördrag om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, liksom även Riokonferensens beslut om CBD (Convention on Biological Diversity). Dessa negativa konsekvenser måste undvikas! Regeringen bör därför snabbtreda vilka ytterligare åtgärder som behövs för att syftet med det nya säkerhetslagret ska kunna uppfyllas.

Stockholm den 27 oktober 2010

Tina Ehn (MP)